

ה'תשנ"ג ג'סיו

א.א.א' א"ב

הזאת למה צוה בה הקב"ה, כי היה צורך שיתחשו לשבטיהם בעבור הודגלים, אבל ידעת המספר לא ידעתי למה צוה שידעו אותו. אולי להודיעם סדרו עליהם כי בשבעים נפש ירדו אבותיהם מצרימה ועתה הם כחול הים, כך וכך בני עשרים, והאחרי כל דבר ומגפה ימנם להודיעם⁹⁹ כי הוא משגיא¹⁰⁰ לגוים. ימחץ¹⁰¹ וידיו תרפינה¹⁰², וזהו שאמרו רבותינו¹⁰³ מרוב חבתם מונה אותם כל שעה, ועוד כי הבא לפני אב הנביאים¹⁰⁴ ואחיו קדוש ה'¹⁰⁵, והוא נודע אליהם בשמו יהיה לו בדבר הזה זכות וחיים, כי בא בסוד העם ובכתב בני ישראל¹⁰⁶, וזכות הרבים במספרם, וכן לכולם זכות. במספר שימנו לפני משה ואהרן, כי ישימו עליהם עינם לטובה¹⁰⁷, יבקשו עליהם רחמים, ה' אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים¹⁰⁸, ולא ימעיט מספרכם והשקלים כופר על נפשותיכם. ובמדבר סיני רבה¹⁰⁹ ראיתי כך, במספר שפות לגולגלותם¹¹⁰, אמר לו הקב"ה למנותם בכבוד ובגדולה לכל אחד ואחד, לא תהיה אומר לראש המשפחה כמה במשפחתך, כמה בנים יש לך, אלא כלהון יהיו עוברים לפניך באימה ובכבוד, ואתה מונה אותם, הדין הוא דכתיב במספר שמות מבין עשרים שנה ומעלה לגולגלותם. ויתכן שנאמר עוד כי היה זה כוונת שהמלכות עושה בברואם למלחמה, כי עתה היו מזומנים ליכנס לארץ ולבא במלחמה עם מלכי האמורי אשר בעבר הירדן ועם השאר כולם, כמו שאמר נוסעים אנתנו אל המקום אשר אמר ה'¹¹¹, והיו משה והנביאים צריכים לדעת מספר חלוצי צבא המלחמה, וכן מספר כל שבט ושבת ומה יפקוד עליו בערבות מואב¹¹² בעמרכות המלחמה, כי התורה לא תסמוך על הגם * שירדוף אותה אלף¹¹³, וזה טעם כל יוצא צבא בישראל, כי המניין מפני צבא המלחמה, ועוד שיוזק להם הארץ למספרם וידע כמה חבלים יפלו להם מן הארץ הנכבשת להם, כי לולי דבר המרגלים היו נכנסים שם מיד:

ד'תשנ"ג ו'סיו

... וזהו בה שלישיה, כי כל עוד שהעם מתאחדים
 וזה כולם כאיש אחד זכות הרבים גדול מאד, אבל
 כשמונים אותם שאז יתחשב איש איש לבדו, יחפשו
 עונותיו ואז יהיה בהם נגף.

ב'תשנ"ג ו'סיו

המרקדת והמונה (על גבי) [שבעים ואחד]
 האפרוחים בשביל שלא ימוחו, יש בו משום דרכי
 האמורי. בכל מקום שיש ניגוד פנימי לדבר שצד
 אחר מכריח, ושהצורך מביא לקבל את ההכרח ברצון
 וטוב לב, אחרי שגם ענינו מתגבר נגד הניגוד, שם
 ההתפעלות הנפשית והדרכים שהיא נקנית בהן
 צריכות לצאת אל הפועל, שנאת החיים שבשורש
 הרשעה מצד אחד, ואהבת התענוגים הגסים ומילוי
 החיים החומריים בכל שכרותם מצד שני, נלחמים
 הם בנפש הרשעה ועושים אותה כמקרה, כשהיא
 צריכה להגן על החיים מצד השימוש שבהם
 נטיותיהם השפלות, מצד שלחולל את המות אי
 אפשר כ"א ע"י החיים עצמם, אמנם, ההשקפה
 השלמה של הרשעה, ההכללה שלה, שמתה היא רק
 בכליון ובמות, אבל בפרטיות הלא אומרת היא הב
 הב, והפצה היא בחיים למען הרשע, למען השחת
 וכלה.

היא מרקדת, מכריעה את עצמה ע"י התפעלות נגד
 חפץ הכליון ואהבת האיבוד, כשהיא צריכה
 להאפרוחים להגן עליהם בשביל צרכיה המיוחדים,
 השורשיים, כפי תכונתה, בכל מעמקי זוהמת הנבלה.
 ותחת אשר תכונה הטוב מתקיימת היא במעווה ע"י
 ההכללה, וכל שהכללות יותר מוקפת, ההויה יותר
 עזויה ברוחניותה ויטור מציאותה. הפרטים יונקים
 הם מן הכלל, הכולל כל, את חיי מציאותם, והמניין
 עלול הוא למחסור ולתמותה בהפרדו מהכללות,
 "ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם" - הרשעה, דוקא
 ע"י מנין, ע"י פירוד הפרט מהכללות, ע"י העראיות
 שלו, תחובר אל החיים לפי השעה, ותנצח את
 ניגודה הפנימי האומר השחת. כל אלה משרוש פורה
 ראש² יצאו, ממקור החטאת המכלה את עצמו וחפץ
 לבלע את כל, מדרכי האמורי.

ויבא-גד אל-ה' ידוע ביום ההוא ויאמר לו
 עלה הקים ליהוה מונח בגן ארונה ויבסי: ויעל דוד כדבר-
 ה' כאשר צוה יהוה: וישקף ארונה וירא את-המלך ואת-
 עבדיו עברים עליו ויצא ארונה וישתחו למלך אפני ארצה:
 ויאמר ארונה מדוע בא ארץ-המלך אל-עבדו ויאמר דוד
 לקנות מעמך את-הגן לכתוב מונח ליהוה ותעצר המגפה
 מעל העם: ויאמר ארונה אל-דוד יקח ועל ארץ המלך
 הטוב בעיני ראה הפקר לעלה המרגים וכלי הפקר לעצים:
 הכל נתן ארונה המלך למלך, ויאמר ארונה
 אל-המלך יהיה אלהיך יי-צד: ויאמר המלך אל-ארונה לא
 כירקנו אקנה מאותך פמאזי ולא אעלה ליהוה אלהי עלות
 חנם ויקן דוד את-הגן ואת-הפקד בכסף שקלים חמישים:
 ויקן שם דוד מונח ליהוה ועל עלות ושלמים ועתה יהוה
 לארץ ותעצר המגפה מעל ישראל:

ש"ש אנכי נוטל עליך בהר"ך אות-היום ואעשה-לך:
 ויבא-גד אל-ה' ויגד לו ויאמר לו התבוא לך שבע-שנים
 רעב ופאר"ך ואם-שלישה חדשים נסך לפני-צ"ך והוא
 רד"ך ואם-היות שלשת ימים יכלי באר-צך עתה דע ד"ה
 מה-אשכח שליח דבר:
 לי מאד נפל-הנא ביד-יהוה כיר-רבים רחמו ונתן-אדם אל-
 אפלה: ויהן יהוה יכלי בישור אל-מזבדך ועד-עת כוועד וימת
 כן-העם מין ועד-באר שבע שבעים אלף איש: וישלח יוז
 המלך, וירושלם לשוחתה ויחנם יהוה אל-הדיעה ויאמר
 למלך המשתות פעם רב עתה הרף ידך ומלך יהוה היה
 עס-גן הארונה היבסי:
 בראתו את-המלך והפכו בעם ויאמרו הנה אנכי חסאתו
 ואנכי העוית ואלה הצאן מה עשו ותלי נא ידך בי ובבית
 אבי:

ג'תשנ"ג ו'סיו תפקוד אותם. ענין פקידה זכרון והשגחה על דבר⁹⁹
 כדשון ה' פקד את שרה כאשר אמר¹⁰⁰, והוא פתרונו בכל מקום, לא ימלט מזה איש, על
 דעתי¹⁰¹, וגם פקדון מפני ששמירתו והשגחתו עליה, וכאשר צוה למנות את ישראל יאמר¹⁰²
 תפקוד אותם, לרמוז שלא יספרם רק שיתנו כופר נפשם מהצית השקל ובהם יעגלה וידע¹⁰³
 מספר העם, ואמר בדרך מספר מפקד העם¹⁰⁴, כי ידע מספרם בפקידת הכופר, כי רחוק הוא
 אצלי¹⁰⁵ שלא יחזר דודי במה שאמר הכתוב ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם¹⁰⁶, ואם אולי
 טעה דוד למה לא עשה יואב שקלים והיה דבר המלך¹⁰⁷ נתבע אצלו, והוא אמר לו למה
 יבקש זאת אדני למה יהיה לאשמה לישראל¹⁰⁸, ולמה לא ימנם בשקלים שלא יחטא, אבל
 כפי דעתי היה הקצף עליו בעבור שמנאם שלא לצורך, כי לא היה יוצא למלחמה ולא
 עושה בהם דבר בעת ההוא רק לשמה לבר שמלך על עם רב, והוא מאמר יואב ויוסף ה'
 אלהיך אל העם כהם וכהם מאה פעמים ואדוני המלך למה חפץ בדבר הזה¹⁰⁹, וראיתי
 במדבר סיני רבה¹¹⁰, ר' אליעזר בשם ר' יוסי בן זמרא אמר כל זמן שנמנו ישראל לצורך
 לא חסרו, שלא לצורך חסרו, איזה זמן נמנו לצורך בימי משה ובדגלים¹¹¹ ובחלוק הארץ,
 שלא לצורך בימי דוד.

ו'תשנ"ג ו'סיו

ויקח אף-יהוה לחרות בישראל ויסת
 את-דוד בהם לאמר לך מנה את-ישראל ואת-יהודה:
 ויאמר המלך אל-יואב ושר-החיל אשר-אתו שומע-א פל-
 שבטי ישראל מין ועד-באר שבע ופקוד את-העם וידעתי
 את מספר העם:
 יהוה אלהיך אל-העם בהם וכהם מאה פעמים ויעני אדני-
 המלך וראות וארני המלך למה חפץ בדבר הזה: ויחזק דבר-
 המלך אל-יואב ועל שרי החיל ויצא יואב ושרי החיל לפני
 המלך לפקוד את-העם את-ישראל: וישטו בכל-הארץ
 ויבאו מקצה תשעה חדשים ועשרים יום וירושלם: ויהן
 יואב את-מספר מפקד-העם אל-המלך ותהי ישראל
 שמנה מאאת אלף איש-חיל שלף הרב ואיש יהודה חמשי
 מאות אלף איש: וכן לב-דוד אתו אחרי-כי ספר את-
 העם:
 ויאמר דוד אל-יהוה חטאתי כבוד אשר
 עשיתי ועתה יהוה העבד-נא את-עני עבדך כי נספתי
 מאד: ויקום דוד בפקוד
 הנביא חזן דוד לאמר: הלון ודברת אל-ה' זהו מה אמר יהוה